

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 35 (2)

IZDAN 1 JANUARA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14594

Željezo-Prometno D. D., Zagreb, Jugoslavija.

Vučna naprava.

Prijava od 11 novembra 1937.

Važi od 1 jula 1938.

Ovaj se pronalazak odnosi na napravu za vučenje i izvlačenje tereta; ova se naprava upotrebljuje u svim onim slučajevima, gde se nemaju na raspoloženju druga tehnička pomoćna sredstva ili gde se nema na raspoloženju odgovarajući broj radnog ljudstva, ili pak gde se usled tesnog ili nepodesnog prostora nije u stanju da se postave druga pomoćna sredstva.

Do sada poznate naprave ove vrste imaju nezgodu, da, usled komplikovanog uredaja za namotavanje užeta, potrebnog za vučenje, oko kakvog doboša, kao i usled naročitog doboša za obavljanje užeta koje izlazi iz čekrka, zauzimaju veliki prostor, što je za transprot nepovoljno; osim toga se može desiti, da se teret otkotrlja (otme), u slučaju da frikcioni točkovi oko doboša iz kakvog nepredviđenog razloga ne daju dovoljan otpor trenjem. Osim toga usled ovih frikcionih točkova, kao i usled sa doboša za namotavanje odlazećeg užeta naprava postaje komplikovana i napred pomenući uredaj skuplji, dok se naprotiv time ne pruža nikakva naročita sigurnost.

Odlika naprave po pronalasku jeste u tome, što se uže obmotava nekoliko puta oko doboša, čija je površina rapava. Usled dovoljnog trenja, koje proizvodi uže nategnuto opterećenjem, nekoliki obmotaji užeta su dovoljni za potpuno siguran rad.

Dalja se korist sastoji u tome, što su šine, koje služe za utvrđivanje doboša ili tereta, izvedene iz T-gvožđa i u jednakim razmacima imaju ušice, koje su tako izvedene, da kroz ušice provedeno kolje — u cilju utvrđivanja u zemlji odnosno u podlozi — obrazuje prvenstveno međusob-

no ugao od 90°.

Dalje naprava po pronalasku ima korist, da ima naročiti valjak za pregibne ivice, koji se podmeće pod uže na prelomima zemljista odnosno pravca nategnutog užeta a kojem je cilj, da se uže sačuva od mehaničkih oštećenja.

Na priloženom je nacrtu pokazan jedan oblik izvođenja naprave po ovom pronalasku. Sl. 1 pokazuje perspektivni izgled vučne naprave po pronalasku. Sl. 2 i 3 pak pokazuju odgovarajući izgled sa strane i izgled odozgo valjčanog uredaja za vodenje užadi na prelomima terena, odnosno pravca vučenja pomoćnom vučnom napravom po pronalasku.

Glavni sastavni delovi naprave se prema sl. 1 sastoje iz čeličnog okvira 1, u kojem je umešten doboš 2, za namotavanje odnosno natezanje užeta opterećenog teretom.

Doboš 2 se nalazi na osovini 3; na istoj se osovini nalazi i zupčanik 4, koji ima za cilj, da u vezi sa zapiračem 5, koji je održavan pritisnutim pomoću opruge 6, vrši kočenje i da spreči obrtanje u suprotnom pravcu. Osim toga je cilj zupčanika 4, u slučaju da je teret za direktno prenošenje i suviše veliki, da se pomoću zupčanika 7 olakša rad. Zupčanik 7 se nalazi na osovinu 8, koja je isto kao i osovina 3 završena četvorougaonim delom 9 i služi za stavljanje obrtne poluge, koja se može skidati. (Poluga nije pokazana).

Ako se hoće uže na dobošu 2 da kreće, to se mora pritiskom ruke oslobođiti zapirač 5. Celokupan okvir 1 sa zupčanicima 4 (i 7), dobošem 2 itd. leži na šinama

10 koje imaju oblik slova T. Ove šine imaju u podesnim, prvenstveno u pravilnim razmacima ušice **a, b, c, d, e, f**, koje služe za provlačenje gvozdenih kolica (ražnjeva) i koje su tako rasporedene, da kroz njih provedeni i u zemlji utvrđeni kolci obrazuju prvenstveno ugao od približno 90° , čime se postiže mogućnost da se naprava sigurno ukotvi na svakom željenom mestu na ma kakvom terenu bez obzira na postojanje ikakvih prirodnih uporišta.

Na sl. 2 je pokazan valjčani (koturni) uredaj za postavljanje ispod vučnih užadi na mestima pregibnih ivica na terenu a koji se sastoji iz dve pločaste podloge 11, koje su po načinu šarnira zglobno vezane oko tačke g, i koje na sebi nose po jedan obimno užlebljeni kotur odnosno valjak za vodenje užeta; ovaj zglob služi za podešavanje prema prelomu zemljišta. Koturi 12 i 13 su potrebni, da se uže koje se pruža od tereta prema napravi ne vuče po zemlji i kamenju i da se na ovaj način sačuva od oštećenja. Jedna od pločastih podloga se produžuje prema dole u zapirač 14 za zahvatanje u zemljište, a osim toga su na obema podlogama predviđene ušice 15 za protiskivanje kolja ja ostvarenje boljeg držanja u tlu.

Patentni zahtevi:

1) Vučna naprava naznačena time, što se u okviru (1) koji je vezan za postolje koje se sastoji iz uglavnom dve poprečne šine (10) u vidu slova T, nalazi postavljen samo jedan doboš (2) čija je omotna površina izvedena rapavom, pri čemu se na istoj radnoj osovini (3) na kojoj je utvrđen doboš (2) nalazi u zahvatu sa malim zupčanikom (7) naglavljениm na pomoćnoj radnoj osovini (8), pri čemu se kako glavna radna osovina (3) tako i pomoćna radna osovina (8) završavaju četvorougaono u cilju dovodenja u vezu sa pogonskom rūčicom koja se može skidati.

2) Vučna naprava po zahtevu 1, naznačena time, što su na šinama (10) u vidu slova T u pravilnim razmacima postavljene ušice (a, b, c, d, e, f) za pobijanje ražnjeva u zemlju prvenstveno pod medusobnim ugлом od približno 90° .

3) Valjčani uredaj za vučnu napravu po zahtevu 1 i 2 naznačen time, što se sastoji iz dve pločaste podloge (11) koje su medusobno zglobno vezane po načinu šarnira i od kojih svaka nosi po jedan obimno užlebljeni kotur (valjak) (12, 13), pri čemu se jedna od podloga (11) produžuje prema dole u zapirač (14), isvaka od ovih podloga sadrži ušice (15).

